

YE OLDE SONGS

MIDDELALDERMUSIKK FOR BARN

HOVEDKOR (4.-7. TRINN)

TEKSTER

1. Cuncti simus concanentes	(Montserrat kloster, Spania)
2. Laudemus virginem	(Montserrat kloster, Spania)
3. Edi be thu, hevene-queene	(England, 1200-tallet)
4. St. Magnushymnen	(Orknøyene, 1200-tallet)
5. Sumer is icumen in	(England, 1300-tallet)
6. Roland og Magnuskongen	(Norsk middelalderballade)
7. Villemann og Magnhild	(Norsk middelalderballade)
8. Tjovane	(Norsk skjemteballade)
9. St. Örjan och draken	(Svensk middelalderballade)
10. Tempus ad est floridum	(Piae Cantiones)
11. Puer natus in Betlehem	(Piae Cantiones)
12. Personent hodie	(Piae Cantiones)
13. Ecce novum gaudium	(Piae Cantiones)
14. Med glade rop / Julesang	(Martin Luther, 1500-tallet)
15. Rís upp, drottni dýrð	(Island, 1600-tallet)
16. Alma (komponert til Bolteløkka Jentekor)	(Andrew Smith)
17. Kråkevisa (2.-4. trinn)	(Norsk middelalderballade)

1. CUNCTI SIMUS CUNCANENTES sang til en runddans

Fra Libre Vermell de Montserrat (Den røde boken fra klosteret Montserrat), 1300-tallet

Uttale latin: c = k, u = o, o = å

Alle synger på refrengene:
Cuncti simus concanentes:
Ave Maria.

Øversettelse

*La oss alle sammen syng:
Vær hilset, Maria.*

2. LAUDEMUS VIRGINEM kanon for 2 eller 3 stemmer

Fra Libre Vermell de Montserrat (Den røde boken fra klosteret Montserrat), 1300-tallet

Laudemus virginem mater est
et eius filius Ihesus est.

*La oss prise jomfruen! Hun er mor,
og Jesus er sønnen hennes.*

3. EDI BE THU, HEVENE-QUEENE

Hyllest til Jomfru Maria. England, 1200-tallet

Vokalensemblet synger 1. vers og solister fra Vokalensemblet 2. vers:

1. Edi be thu, hevne-queene,
folkes froovre and engles blis,
maid unwemmed, moder cleene,
swich in world non other nis.
On thee hit is wel ethseen
of alle wimmen thu hast the pris.
Mi sweete levdi, heer mi been
and rew of me yif thi will is.

*Blessed be Thou, Heavenly Queen,
people's comfort and Angels' bliss,
mother unblemished and maiden pure,
there is none such other in the world.
In Thee it is easily seen,
Of all women Thou havest the prize.
My sweet Lady, hear my prayer
Have pity on me if Thou will it.*

2. Thu asti-ye so dairewe
deleth from the derke night.
Of thee sprong a leeme newe;
al this world hit hath i-light.
Nis no maid of thine hewe,
so fair, so scheene, so rudi, so bright;
mi levdi sweet, of me thu rew
and have merci of thi knight.

*Thou ascendest like the ray of dawn
which brings dark night to an end.
From Thee sprang a new light
that hast lit all this world.
There is no other maid of Thine demeanor
so fair, so beautiful, so fresh, so bright;
My sweet Lady, have pity on me
and have mercy for Thy knight.*

4. ST. MAGNUSHYMNEN

Orknøyene, 1200-tallet

Vokalensemblen synger 1. vers og solister fra vokalensemblen 2. vers:

1. Nobilis humilis

Magne martyr stabilis

habilis utilis

comes venerabilis

et tutor laudabilis

tuos subditos

serva carnis fragilis

mole positos.

Edle, milde,

sterke Magnus martyr,

dyktige, nyttige,

verdige leder

og gode beskytter,

hjelp ditt folk

som bærer tungt

på sine svake kropper.

2. Preditus celitus

dono sancti spiritus

vivere temere

summo caves opere

carnis motus premere

studes penitus

ut carnis in carcere

regnet spiritus.

*Du fikk himmelen i gave
av Den hellige ånd.*

Å leve uten mål

advarer du kraftig mot.

Du kjemper for å bremse

alle kroppens lyster,

slik at ånden kan herske

i kroppens fengsel.

5. SUMER IS ICUMEN IN to ulike kanoner synges oppå hverandre

England, 1300-tallet

Uttale: u = o, vokaler generelt uttales som på norsk.

Kanon 1: Juniorkor og Hovedkor

Sing cuccu, nu sing cuccu!

Sommeren er kommet: Syng koko!

Kanon 2: Vokalensemble

Summer is icumen in: Lliude sing, cuccu!

Sommeren er kommet: Syng høyt koko!

Groweth sed and bloweth med,

Det spirer og gror på engen

and springth the wode nu; Sing, cuccu!

skogen blomstrer, syng koko!

Awe bleteth after lomb, Lhout after calve cu.

Stuten løper etter lam og kalv,

Pullock sterteth, bucke verteth,

Oksen stanger, bukken fjerter,

murie sing, cuccu! Cuccu, cuccu!

syng av gledens lyst: Koko, koko!

Well thu singest cuccu, ne swik thu naver nu.

Syng i vei uten stans!

6. ROLAND OG MAGNUSKONGEN

Middelalderballade

1. Seks mine sveinar heime vere
og gjøyme det gullet balde
Dei andre seks på heidningslando
gjøyme dei jarni kalde.

Ria dei ut or Franklandet
med dyre dros i sadel.
Blæs i luren, Olifant,
på Ronsarvollen.

2. Slogest dei ut på Ronsarvollen
i dagane två og trio,
då fekk 'kje soli skine bjart
for røykjen av manneblodet.

Ria dei ut or Franklandet
med dyre dros i sadel.
Blæs i luren, Olifant,
på Ronsarvollen.

3. Trallevers m/solo

4. Roland sette luren for blodiga mundi
blæs han i med vreide.
Då rivna jord og jardarstein
i trio døger av leide.

Ria dei ut or Franklandet
med dyre dros i sadel.
Blæs i luren, Olifant,
på Ronsarvollen.

dros =skatter

bjart = klart

Olifant = et signalhorn laget av elffenben

jardarstein = kantstein langs veien

i trio døger = i tre døgn

7. VILLEMANN OG MAGNHILD

Middelalderballade

1. Villemann gjekk seg te storan å
- **Hei fagraste lindelauvi alle** -
Der han ville gullharpa slå
- **For de runene de lyster han å vinne.** -

(Omkved synges i hvert vers)

2. Villemann gjenge for straumen å stå
meistarleg kunne han gullharpa slå.

3. Han leika med lente, han leika med list
og fuggelen tagna på grønande kvist.

4. Han leika med lente, han leika med gny
han leika Magnhild or nykkens arm.

5. Men då steig trolli upp or djupaste sjø
det gjalla i berg og det runga i sky.

6. Då slo han si harpe til bonns i sin harm
og utvinner krafti av trollenes arm.

8. TJOVANE

Skjemteballade

1. Steinform og Ståle
- **Hei og hå, min gangar grå** -
dei var tjovane bære.
- **For enno stende gangaren**
i grøne lunden her og biar meg. -

2. Steinform var go'e te å kveda,
Ståle var be're te stela.

3. Høyrer du Åse gode,
må må eg kveda om tjovar?

(Omkved synges i hvert vers)

4. Du må kveda mest det du vil,
berre det kjem okkon inkje til.

5. Kiss ut, kiss ut liten pus,
no vil hustru tenne ljøs!

6. No kve eg 'kje lenger fyr ditt bord
No hev'n lesst upp dei kassane två.

7. Steinform ut or stoga rann,
Ståle ut or buret sprang.

9. ST. ÖRJAN OCH DRAKEN

Svensk middelalderballade

Vers 1. og 2. synges av Trio Mediæval

Koret traller, 2-stemt:

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

3. Hör du Sankt Ørjan du äst min sven, du skall mitt ärend' utrida.

Till Babylon den stora stad att mot den draken strida.

Den staden er både bred och lång, där bor en heden kung inne,
för staden ligger en drakas gång, han ligger den staden till mene.

4. Den draken han har så underlig sed, var dag skall han hava sin föda.

Båd' folk och fä och vad han får: så månd han den staden utöda.

Den dagen han ej sin föda får så luktar hans anda så svåra:

När alla hans anda känna får så bliva de därav strax döda.

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

5. Och Konungens dotter gick upp på et berg, hon såg sig om så vida.

Då kom Sankt Örjan ridandes! Hans häst för allom månd' springa.

Baneret var vitt, hans kors var rött, det förde han i sina händer:

"I dag vill jag eder hjälpa ur nöd, och jag skall eder frälsa."

6. Och så kom draken upp ur den sjö, Sankt Örjan emot honom ränner.

Och draken han blåste båd eld och rök, han aktade Örjan att svälja.

Men Riddare Örjan han log där åt, han tänkte: "mig skall du ej kvälja".

Han slog sin sköld i drakens hals så bladen de föllo i stycken.

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

Tra da-di dam di da da, Tra da-di dam di då.

Vers 7. og 8. synges av Trio Mediæval. Avslutter med trall.

10. TEMPUS AD EST FLORIDUM

Fra Piae Cantiones, finsk notesamling fra 1500-tallet, skole- og kirkesanger

1. Tempus ad est floridum,
surgunt namque flores,
vernales in omnibus
imitantur mores.
Hoc quod frigus laeserat,
reparant calores
cernimus hoc fieri
per multos labores.

*Blomstertiden er her,
for blomstene springer opp,
alle ting etterligner
vårens vaner.
Varmen reparerer
det som kulden har ødelagt;
vi ser at det skjer
med stor innsats.*

2. Terra ornatur floribus
et multo decore,
nos honestis moribus
et vero amore,
gaudeamus igitur
tempore iucundo,
laudemusque Dominum
pectoris ex fundo.

*Jorden er pyntet med blomster
og mye skjønnhet,
vi er pyntet med god moral
og ekte kjærlighet.
La oss derfor fryde oss
over den glade tiden,
og la oss prise Herren
fra dypet av vårt hjerte.*

11. EIT BARN ER FØDT I BETLEHEM / PUER NATUS IN BETLEHEM

Fra Piae Cantiones, finsk notesamling fra 1500-tallet, skole- og kirkesanger

Juniorkor og Hovedkor synger vekselvis på norsk og latin.

1. Puer natus in Betlehem, in Betlehem,
unde gaudet Jerusalem,
alleluia.

*Et barn er født i Betlehem
og Jerusalem gleder seg over det,
halleluja.*

2. In hoc natali gaudio, in gaudio,
benedicamus Domino,
alleluia.

*I denne gleden over fødselen
la oss prise Herren,
halleluja.*

3. Laudetur sancta Trinitas, Trinitas,
Deo dicamus gratias,
alleluia.

*Vi priser den hellige treenighet,
Gud være lovet,
halleluja.*

12. PERSONENT HODIE

Fra Pia Cantiones, finsk notesamling fra 1500-tallet, skole- og kirkesanger

Uttale latin: u = o, o = å, voces = våtsjes, jucunde = jokonde, ae = e

1. Personent hodie

voces puerulae

Laudantes jucunde

qui nobis est natus,

summo Deo datus,

et de vir – vir – vir,

et de vir – vir – vir,

et de virgineo ventre procreatus.

I dag skal

barnestemmer klinge.

Med glede skal de prise

ham som er født for oss,

gitt av den høyeste Gud,

og båret frem i jomfruens mage.

2. Magi tres venerunt,

munera offerunt,

parvulum inquirunt

stellulam sequendo,

ipsum adorando.

aurum, thus - thus - thus,

aurum, thus - thus - thus,

aurum, thus, et myrrham ei offerendo.

Tre vise menn kom,

de hadde med seg gaver.

De lette etter den lille

da de fulgte stjernen.

De tilba ham

og gav ham gull, røkelse og myrra.

3. Omnes clericuli,

pariter pueri

cantent ut angeli,

advenisti mundo,

laudes tibi fundo.

Ideo- o-o, ideo – o – o ,

Ideo gloria in excelsis Deo!

La alle prester

og barna med dem

synge som engler:

"Du er kommet til verden,

jeg øser ut min lovsang til deg.

Derfor: Ære være Gud i det høye!"

13. ECCE NOVUM GAUDIUM

Fra Piae Cantiones, finsk notesamling fra 1500-tallet, skole- og kirkesanger

Uttale latin: u = o, o = å, ecce = etsje

Alle synger refreng: **Ecce quod natura** mellom hvert vers.

Vokalensemblen synger 1. vers, 5. trinn synger 2. vers, Trio Mediæval 3. vers.

1. Ecce novum gaudium,
ecce novum mirum,
virgo parit filium,
quae non novit virum,
quae non novit virum,
sed ut pyrus pyrum,
gleba fert saphyrum,
florens liliū.

**Ecce quod natura
mutat sua jura,
virgo parit pura
Dei filium**

*Se den nye gleden,
se det nye underet,
en jomfru føder en sønn,
hun var ikke sammen med en mann.
Hun var ikke sammen med en mann,
men hun fødte slik et pæretre gir pærer
og en jordklump gir safirer,
hun er som en blomstrende lilje.
Se hvordan naturen
endrer sine lover:
En ren jomfru føder
Guds sønn.*

2. Mundum Deus flebilem
cernens in ruina,
rosam delectabilem
produxit de spina
produxit de spina
natum de regina,
qui est medicina,
salus gentium.

Ecce quod natura ...

*Da Gud så den sørgelige verden
ligge i ruiner,
brakte han frem en yndig rose
fra tornene.
Fra tornene brakte han frem
ham som er født av en dronning,
og som er helbredelse
og frelse for menneskene.
Se hvordan naturen ...*

Oversettelser fra latin (tilrettelagt for unge lesere) ved Lars Brusletto Sveen.

14. MED GLADE ROP

Julesalme med melodi av Martin Luther (1524)

Tekst fra Kjørrens Bok, tilrettelagt av Mette Vårdal

Solister synger vers 1 og 2. Vokalensemblen synger vers 3.

3. Så er de ord fullkommet som
profetene før spådde.
Nå har himmelens herre from
besøkt sitt folk med nåde.
For han er her, det visst er skjedd
til himmelens ære, jordens fred
og mennesker til glede.

15. RÍS UPP, DROTTNI DYRÐ

Island, 1600-tallet, Tvisöngur

Synges av solister og Vokalensemblen

Rís upp, drottni dýrð, syng þu sála min!

Reis deg for Herren og syng med høy røst!

16. ALMA (2022)

Komponert til Bolteløkka Jentekor av Andrew Smith

Basert på Alma Redemptoris Mater, chant fra 1000-tallet

Alma redemptoris mater,
quae pervia caeli porta manes
et stella maris,
succurre cadenti,
surgere qui curat, populo:
tu quae genuisti, natura mirante
tuum sanctum genitorem.

*Freiserens gode mor, du som er
veien gjennom himmelens porter
og havets stjerne,
hjelp ditt falne folk
som strever etter å reise seg,
du som fødte, så naturen undret seg,
din hellige skaper.*

Oppskrift:

1. Vokalensemblen åpner med liten strofe på vokalen A, 4. og 5. trinn hermer, 4 ganger.
2. Rytisk del, lett og dansende, hvor 4. og 5. trinn synger *Alma Mater* 2-stemt mens Vokalensemblen synger tekst over: *Alma Redemptoris Mater, et stella maris succurre cadenti. Alma Mater, Alma Mater, quae per via caeli porta manes.*
3. Del hvor alle synger i eget tempo tre ulike toner på vokalen A og på M (lukket munn) mens Vokalens. synger lange toner over på *Alma Mater*.
4. Vokalens. og Trio M. synger *Tu quae genuisti, natura mirante, tuum sanctum genitorem*
5. Siste del er alle med, som fra start, lett og dansende på *Genitorem. Alma Mater / Alma Redemptoris Mater* (x 2), til slutt *Alma mater* (x 4) gradvis svakere, så bare *Alma*.

17. KRÅKEVISA

Middelalderballade

Synges av 2., 3. og 4. trinn

1. Og mannen han gjekk seg i vedaskog,

- Hei fara, i vedaskog, -

då sat der ei kråke i lunden og gol.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

2. Og mannen han tenkte med sjølve seg,

- Hei fara, med sjølve seg, -

skal tru no den kråka vil drepa meg?

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

3. Og mannen han spente sin boge for kne,

- Hei fara, sin boge for kne, -

så skaut han den kråka så ho datt ned.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

4. Så spente han føre dei folane tolv,

- Hei fara, dei folane tolv, -

så køyrde han kråka på låvegolv.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

5. Av skinnen så gjorde han tolv par skor,

- Hei fara, tolv par sko, -

det beste paret det gav han til mor.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

6. Og kjøtet han salta i tunner og fat,

- Hei fara, i tunner og fat, -

og tunga han hadde til julemat.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

7. Av tarmene gjorde han tolv par reip,

- Hei fara, tolv par reip, -

og klørne han brukte til møkkagreip.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

8. Og nebbet han brukte til kyrkjebåt,

- Hei fara, til kyrkjebåt, -

som folk kunne sigla på frå og åt.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

9. Og den som kje kråka kan nytta så,

- Hei fara, kan nytta så. -

Han er ikkje verd ei kråke å få.

- Hei fara. Faltu riltu raltura. -

Seminar med Bolteløkka Jentekor og musikere, tidspunkt for Hovedkor:

- lørdag 27. april kl. 11 - 17 i Fagerborg kirke
- søndag 28. april kl. 11 - 16 i festsalen på Bolteløkka og Fagerborg kirke

Innspilling i Fagerborg kirke, tidspunkt for Hovedkor:

- torsdag 6. juni kl. 14 - 20
- fredag 7. juni kl. 12 - 18
- lørdag 8. juni kl. 10 - 17

NB: Endringer i tidspunkt kan forekomme. 4. og 5. trinn får kortere dager.

Medvirkende:

BOLTELØKKA JENTEKOR dir. Linn Andrea Fuglseth

TRIO MEDIÆVAL: Anna Maria Friman, Linn Andrea Fuglseth, Jorunn Lovise Husan

Gjestesangere: Filippa S. Fuglseth, Frida Fiona Fuglseth, Hilde Hegtun Andersson, ++

Vegar Vårdal, fele/hardingfele/produsent

Eir Vatn Strøm, vokal/lyre

Ingrid Lingaas Fossum, langeleik/lyre

Kenneth Lien, munnharpe/lyre

Gjermund Brenne, orgel

Kenneth Ekornes, perkusjon

Lyd, miks og mastring: Tor Magne Hallibakken

Albumutgivelse: Grappa Musikkforlag AS

Noteutgivelse: Musikk-Husets Forlag AS

Prosjektleder og idé: Linn Andrea Fuglseth

Lanseringskonsert og jubileumsfeiring i Fagerborg kirke lørdag 9. nov. kl. 17.

Med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Kulturdirektoratet